

Vraag 1: Mag de Belastingdienst/Toeslagen onderzoek doen naar mijn recht op kinderopvangtoeslag?

Antwoord: Ja dat mag. De Belastingdienst/Toeslagen heeft de taak om te controleren of iemand echt recht heeft op de toeslag. Dat moet de Belastingdienst/Toeslagen wel zorgvuldig doen, vooral als het gaat om een lopende toeslag. U heeft de verplichting om alle gegevens en bewijsstukken te verstrekken, die van belang zijn voor het recht op de toeslag. Dan gaat het onder andere over de volgende bewijsstukken: betalingsbewijzen (bankafschriften of kwitanties), de facturen van de kinderopvanginstelling of het gastouderbureau en de urenstaten van de kinderopvanginstelling of – bij gastouderopvang - die van de gastouder én het gastouderbureau. Het komt ook voor dat de Belastingdienst/Toeslagen de beschikking krijgt over nieuwe gegevens (b.v. er is iemand op uw adres komen wonen of uw kind is naar de basisschool gegaan). In dat geval zal B/T u vragen om uw aanvraag aan te vullen. Gaat u daar niet op in, dan kan B/T uw lopende voorschot zelfstandig wijzigen, of zelf op nihil stellen.

Tip 1: Als u de gevraagde stukken aanlevert of opstuurt, vraag de Belastingdienst/Toeslagen dan om:

- aan u te bevestigen dat zij alle gevraagde stukken hebben ontvangen;
- en - als zij toch nog aanvullende informatie willen hebben – om precies aan te geven welke stukken zij nog nodig hebben.

Tip 2: Houd uw administratie goed bij en bewaar uw gegevens en bewijsstukken tot vijf jaar na het betreffende toeslagjaar.

Vraag 2: Mag de Belastingdienst/Toeslagen mijn toeslag zomaar opschorten of beëindigen?

Zie ook vraag1. Wanneer B/T beschikt over gegevens die van invloed kunnen zijn op uw recht op een toeslag en u reageert niet op een vraag of opmerking van B/T daarover, dan kan uw toeslag door B/T worden gewijzigd, of zelfs gestopt.

Daarnaast mag Belastingdienst/Toeslagen in twee situaties uw toeslag opschorten (uw toeslag blijft bestaan maar de betaling stopt voorlopig):

- 1) Als redelijkerwijze kan worden vermoed dat het voorschot ten onrechte of tot een te hoog bedrag is verleend – dit kan b.v. het geval zijn als de Belastingdienst/Toeslagen een concrete aanwijzing heeft dat u geen recht heeft op de toeslag;
- 2) Als het adres ontbreekt of wanneer er gerede twijfel is over de juistheid van het adres.

Wanneer de Belastingdienst/Toeslagen uw recht op een toeslag wil onderzoeken en daartoe informatie nodig heeft die ze van u nodig heeft dan

- moet hij u eerst de gelegenheid geven om de gevraagde gegevens en inlichtingen binnen een bepaalde termijn aan te leveren (stap 1).
- Als u de gevraagde gegevens niet tijdig of niet volledig levert, moet de Belastingdienst/Toeslagen u eerst aanmanen om deze alsnog te verstrekken (stap 2).
- Als u de gegevens *dán* niet aanlevert kan de Belastingdienst/Toeslagen uw voorschot beëindigen. Als uit de ontvangen informatie blijkt dat uw toeslag niet juist is dan zal B/T deze aanpassen (stap 3).

Vraag 3: Wat kan ik doen als dit mij overkomt?

Antwoord:

- Als u een brief (beschikking) ontvangt waarin staat dat de Belastingdienst/Toeslagen uw toeslag opschort of beëindigt, dan kunt u daartegen binnen zes weken bezwaar maken bij de Belastingdienst/Toeslagen. Met dat bezwaarschrift stuurt u alsnog de gevraagde gegevens en inlichtingen mee.
- Als de Belastingdienst/Toeslagen niet tijdig op uw bezwaarschrift beslist (binnen 18 weken na datum van het opschortings- of beëindigingsbericht), dan kunt u de Belastingdienst/Toeslagen in gebreke stellen voor het niet tijdig beslissen.
- Als u door de stopzetting van de betaling in grote problemen komt en u een spoedeisend belang heeft bij een voorlopige maatregel van de rechter, kunt u – nadat u eerst of tegelijkertijd een bezwaarschrift heeft ingediend bij de Belastingdienst/Toeslagen – een voorlopige voorziening aanvragen bij de rechtbank (een soort kort geding). U moet daarvoor wel griffierecht betalen.
- Als u onvrede ervaart over het handelen van de Belastingdienst/Toeslagen dan kunt u op ieder moment van de procedure ook een klacht indienen. Als de Belastingdienst/Toeslagen uw klacht niet of niet bevredigend binnen zes weken (of, wanneer de behandeltermijn van uw klacht verlengd is, binnen tien weken) beantwoordt, kunt u hierover een klacht indienen bij de Nationale ombudsman. Wanneer de procedure inmiddels is geëindigd in een beslissing waarmee u het niet eens bent, dan moet u daartegen tevens bezwaar maken.
- Als de Belastingdienst/Toeslagen uw lopende kinderopvangtoeslag heeft beëindigd, is het aan te raden om met ingang van het nieuwe jaar een nieuwe aanvraag kinderopvangtoeslag in te dienen wanneer u nog gebruik maakt van kinderopvang en uw beëindigde aanvraag niet naar dat nieuwe jaar wordt voortgezet.

Toelichting op de voorgestelde tekst:

Bij het antwoord op vraag een is tevens het zelfstandige recht van B/T opgenomen om een toeslag te wijzigen of beëindigen wanneer contra-informatie daartoe aanleiding geeft. Het is gebruikelijk dat B/T de aanvrager dan nog wel een mogelijkheid geeft de aanvraag aan te passen dan wel op de melding van B/T te reageren.

Uw antwoord op vraag twee is niet juist omdat B/T een lopend voorschot wel mag wijzigen of beëindigen – zie toelichting vraag 1 – en daarnaast de toeslag mag opschorten. De voorgestelde tekst houdt hier rekening mee.

Bij vraag drie lijkt ons het noemen van de mogelijkheid om B/T in gebreke te stellen vooraf te moeten gaan aan het noemen van de mogelijkheid om een klacht in te dienen. Verder is het indienen van een nieuwe aanvraag in het lopende jaar niet nodig (een aanvraag, hoezeer ook beëindigd, geldt desondanks voor het gehele jaar): wel in het nieuwe jaar wanneer B/T geen automatische beschikking voor dat jaar zou sturen wegens de lopende opschorting en/of wijziging/beëindiging. De zinsnede in uw vierde bullet "start na de einddatum van het vorige recht" komt weliswaar op hetzelfde neer, maar is o.i. minder duidelijk.

PERSBERICHT

[Embargo tot 9 augustus 02.00 uur]

Den Haag, 9 augustus 2017

Belastingdienst treft 232 gezinnen met onevenredig harde actie

Belastingdienst/Toeslagen zette in 2014 per direct de kinderopvangtoeslag stop bij 232 gezinnen, omdat er sprake was van 'mogelijk misbruik'. Dit zonder enig oog voor de ernstige gevolgen voor een grote groep bonafide ouders. Dat concludeert Nationale ombudsman Reinier van Zutphen in een vandaag verschenen rapport. De Belastingdienst heeft de ouders door deze ongenueanceerde aanpak in een onmogelijke positie, grote financiële problemen en langdurige onzekerheid gebracht. De Belastingdienst heeft beloofd zijn werkwijze aan te passen en de ombudsman hierover te informeren. De ombudsman beveelt de Belastingdienst aan de getroffen ouders excuses te maken en hen tegemoet te komen in het ondervonden leed.

Wat speelt er?

Half juli 2014 deelt de Belastingdienst aan 232 gezinnen mee dat hun kinderopvangtoeslag per 1 september zou eindigen vanwege een vermoeden van misbruik. Pas na het nemen van die beslissing vraagt de Belastingdienst de ouders om bewijsstukken. Ook vraagt de Belastingdienst bijna alle gezinnen de al ontvangen toeslag terug over de voorgaande jaren. Veel ouders komen in de problemen: ze moeten hun kind van de opvang halen omdat die niet meer te betalen is en geven -in het slechtste geval- hiervoor hun werk, opleiding of reïntegratie-traject op. Pogingen van de ouders om vanaf september 2014 opnieuw kinderopvangtoeslag aan te vragen, mislukken. Een grote groep ouders maakt bezwaar. Bij 41% van de bezwaarschriften doet de Belastingdienst vervolgens anderhalf jaar langer over de behandeling dan wettelijk toegestaan is. Al die tijd weten de ouders niet waar zij aan toe zijn. Op dit moment zijn bijna alle bezwaren behandeld. Van die bezwaren is 51% tot nu toe gegrond verklaard.

Tref geen onschuldigen

Van Zutphen: 'De Belastingdienst moet oog hebben voor het burgerperspectief. Dat betekent een proportionele en behoedzame aanpak, die geen onschuldige slachtoffers maakt. In dit geval had de Belastingdienst alle 232 betrokkenen op voorhand al schuldig verklaard door de kinderopvangtoeslag stop te zetten. Misbruik opsporen en bestrijden is noodzakelijk, maar nu heeft de Belastingdienst een veel te rigoureuze aanpak gekozen. Dat moet bij toekomstige acties dus anders en in deze zaak verdienen de getroffen gezinnen compensatie.'

Een onevenredig harde aanpak heeft de Nationale ombudsman ook in een ander onderzoek aangetroffen bij de Belastingdienst/Toeslagen. De conclusie van dat onderzoek komt voor een belangrijk deel overeen met de conclusie van dit onderzoek en dat is zorgwekkend: in 2015 hebben 3.745 gezinnen drie tot zes maanden moeten wachten op hun kindgebonden budget omdat zij hier *mogelijk* geen recht op hadden. Ook in dat geval zag de Belastingdienst achteraf dat de maatregel disproportioneel was en heeft hij het beleid aangepast.

WAT KUNT U DOEN ALS DE BELASTINGDIENST UW KINDEROPVANGTOESLAG STOPT TIJDENS EEN CONTROLE?

De Nationale ombudsman vindt het belangrijk dat burgers bij een controle door de Belastingdienst/Toeslagen hun rechten en plichten goed kennen. Daarom hier op een rij wat u kunt doen en moet weten als de Belastingdienst uw kinderopvangtoeslag stopt tijdens een controle:

Vraag 1: Mag de Belastingdienst/Toeslagen onderzoek doen naar mijn recht op kinderopvangtoeslag?

Antwoord: Ja dat mag. De Belastingdienst/Toeslagen heeft de taak om te controleren of iemand echt recht heeft op de toeslag. Dat moet de Belastingdienst/Toeslagen wel zorgvuldig doen, vooral als het gaat om een lopende toeslag. U heeft de verplichting om alle gegevens en bewijsstukken te verstrekken, die van belang zijn voor het recht op de toeslag. Dan gaat het onder andere over de volgende bewijsstukken: betalingsbewijzen (bankafschriften of kwitanties), de facturen van de kinderopvanginstelling of het gastouderbureau en de urenstaten van de kinderopvanginstelling of – bij gastouderopvang - die van de gastouder én het gastouderbureau.

Tip 1: Als u de gevraagde stukken aanlevert of opstuurt, vraag de Belastingdienst/Toeslagen dan om:

- aan u te bevestigen dat zij alle gevraagde stukken hebben ontvangen;
- en - als zij toch nog aanvullende informatie willen hebben – om precies aan te geven welke stukken zij nog nodig hebben.

Tip 2: Houd uw administratie goed bij en bewaar uw gegevens en bewijsstukken tot vijf jaar na het betreffende toeslagjaar.

Vraag 2: Mag de Belastingdienst/Toeslagen mijn toeslag zomaar opschorten of beëindigen?

Antwoord: Nee, dat mag niet zomaar.

- Als de Belastingdienst/Toeslagen over onvoldoende gegevens en bewijsstukken beschikt, moet hij u eerst de gelegenheid geven om die binnen een bepaalde termijn aan te leveren (stap 1).
- Als u de gevraagde gegevens niet tijdig of niet volledig levert, moet de Belastingdienst/Toeslagen u eerst aanmanen om deze alsnog te verstrekken (stap 2).
- Als u de gegevens dan niet aanlevert óf als de Belastingdienst een concrete aanwijzing heeft dat u geen recht heeft op de toeslag, mag de Belastingdienst/Toeslagen de betaling van het lopende voorschot opschorten (stap 3). Dat betekent dat uw recht op toeslag nog wel doorloopt, maar dat de betaling voorlopig stopt.
- Als uit concrete aanwijzing(en) gebleken is dat u geen recht heeft op de toeslag, dan mag de Belastingdienst/Toeslagen de toeslag beëindigen (stap 4). Dan eindigt zowel het recht op de toeslag als de betaling ervan.

Vraag 3: Wat kan ik doen als dit mij overkomt?

Antwoord:

- Als u een brief (beschikking) ontvangt waarin staat dat de Belastingdienst/Toeslagen uw toeslag opschort of beëindigt, dan kunt u daartegen binnen zes weken bezwaar maken bij de Belastingdienst/Toeslagen.

- Als de Belastingdienst/Toeslagen niet tijdig op uw bezwaarschrift beslist (binnen 18 weken na datum van de opschortings- of beëindigingsbrief), dan kunt u hierover een klacht indienen bij de Belastingdienst. Als de Belastingdienst/Toeslagen uw klacht niet of niet bevredigend binnen zes weken beantwoordt, kunt u hierover een klacht indienen bij de Nationale ombudsman.
- Als u door de stopzetting van de betaling in grote problemen komt en u een spoedeisend belang heeft bij een voorlopige maatregel van de rechter, kunt u – nadat u eerst of tegelijkertijd een bezwaarschrift heeft ingediend bij de Belastingdienst/Toeslagen – een voorlopige voorziening aanvragen bij de rechtbank (een soort kort geding). U moet daarvoor wel griffierecht betalen.
- Als de Belastingdienst/Toeslagen uw lopende kinderopvangtoeslag heeft beëindigd, is het verstandig om een nieuwe aanvraag kinderopvangtoeslag in te dienen voor de periode die start na de einddatum van het vorige recht.

